

**MUSEUM
Dr 8888**

beleidsplan **2011-2014**

**Niet bang
voor
het
nieuwe!**

1.	Inleiding	pagina 5
2.	Ambities van Museum Dr8888	7
2.1	Missie	7
2.2	Visie	7
2.3	Taken	7
2.4	Ambities	7
2.5	Samenwerking	11
2.6	Acties	12
3.	Personeel & Organisatie	15
3.1	Personeel en vrijwilligers	15
3.2	Professionalisering	15
3.3	Acties	15
4.	De Collectie	17
4.1	De collectie internationaal	17
4.2	Collectieplan	17
4.3	Collectiebeleid	17
4.4	Theo van Doesburg	17
4.5	Evert en Thijs Rinsema en Kurt Schwitters	19
4.6	Andere werken uit de kerncollectie	19
4.7	Erfgoedcollecties	21
4.8	Vrienden van het Museum en andere bruikleengevers	21
4.9	Acties	21
5.	Tentoonstellingen, producten en diensten	23
5.1	Grote tentoonstellingen	23
5.2	Erfgoed, Design en Nieuwe Media	23
5.3	Educatie en participatie	23
5.4	Van Doesburg Rinsemahuis en het Museum aan de A7	25
5.5	Museum in de openbare ruimte	25
5.6	Acties	27
6.	Bedrijfsvoering	29
6.1	Huisvesting	29
6.2	Meer eigen inkomsten	29
6.3	Acties	29
7.	Samenvatting	33

foto voorzijde: Thijs Rinsema, *De ijdele koning*

links: Thijs Rinsema, *Stilleven met lamp*

1

Het Museum Smallerland Drachten is de afgelopen 15 jaar uitgegroeid van een oudheidkamer naar een museum die tot de top van Friesland hoort. Voor de hedendaagse beeldende kunst behoort het museum naast Museum Belvédère en het Fries Museum, tot de top van de provincie. Het museum is sinds midden jaren '90 gehuisvest in een voormalig Fransiscaner klooster in het centrum van Drachten en ligt aan een van de mooiste pleinen, het Museumplein. Het klooster stamt uit 1936 en is een gemeentelijk monument. Drachten is niet zo rijk bedeeld met monumenten, dus ook de huisvesting draagt bij tot de aantrekkelijkheid. Het gebouw behoort dan ook tot het eerste object uit de collectie.

Door de oorspronkelijke functie heeft het gebouw een nogal hermetisch karakter, veroorzaakt door de sobere gevelpartij. Onlangs is dat doorbroken door het aanbrengen van banieren. Er zijn plannen in de maak om het museum nog aantrekkelijker en zichtbaarder te maken onder andere door de herinrichting van het plein tot echt museumplein. In dit beleidsplan wordt daar later nog op teruggekomen.

Naast het hoofdgebouw aan het Museumplein, is er ook een uithof van het museum: Het Museum aan de A7, in het hoofdgebouw van de Rabobank Drachten. Deze extensie van het museum geeft de mogelijkheid om ruimtelijke werken tentoon te stellen die anders niet te zien konden zijn in het hoofdgebouw.

Voor u ligt het beleidsplan dat ambitieus is, maar ook realistisch. We willen bereiken dat een brede laag van de bevolking van Nederland het museum leert kennen en waarderen. Daar moet wel wat voor gebeuren. Dat kunnen we alleen als zowel de gemeente als de inwoners van Smallerland zich realiseren wat voor verborgen parel zich midden in Drachten bevindt en daar ook in toenemende mate trots op is. Maar dat willen we ook bereiken door meer naar buiten te treden en de verborgen parel in de spotlights te zetten. De naamgeving is al verschoven van Museum 't Bleekershûs via Museum Smallerland naar Museum Smallerland Drachten. Nu is de tijd rijp om die laatste stap te maken naar Museum Dr8888, een museum met internationale aspiraties zonder het belang van de regio te onderschatten. Niet bang voor het nieuwe, met zorg voor het oude.

Paulo Martina,
directeur Museum Dr8888

2

2.1 Missie

Museum Dr8888 is een podium voor Noord-Nederlandse beeldende kunst en historische geschiedenis van Smalingerland. Zij beheert en toont het cultureel erfgoed en de collectie beeldende kunst van Smalingerland en omgeving. De algemene maatschappelijke doelen, zijn het bevorderen van cultuurparticipatie en een duidelijke rol spelen in de beleving van Drachten als culturele hoofdstad van Friesland.

2.2 Visie

Nederland en Europa weten in toenemende mate dat er in Drachten een prachtige collectie te zien is van de internationale historische Avant-garde bewegingen De Stijl en Dada. Het museum wil de presentatie, collectievorming en zichtbaarheid daarvan verbeteren. Het museum wil dit verwezenlijken door het organiseren van en participeren in activiteiten op het gebied van de beeldende kunst en cultuurgeschiedenis, zoals tentoonstellingen, lezingen, excursies, educatieve projecten en manifestaties.

Daarnaast wil het museum een gasthuis zijn voor diverse lagen van de bevolking, waarbij (sub)culturen elkaar ontmoeten en wederzijds beïnvloeden.

2.3 Taken

Het museum rekent tot haar kerntaak het vergroten van kennis van de Noord-Nederlandse beeldende kunst en historische geschiedenis van Smalingerland bij een breed publiek. In uitvoerende zin is de kerntaak het verzamelen van beeldende kunst rond de kerncollectie, verwerven van kennis en het stimuleren van onderzoek, zorgvuldig beheren, presenteren van het historisch erfgoed van Smalingerland en het tonen van de meest recente ontwikkelingen in de beeldende kunst van Noord-Nederland.

2.4 Ambities

Het Museum aan de A7 ligt in de lijn van de plannen van het museum om meer te zijn dan alleen een gebouw waar kunst en cultuur te zien is. We willen naar buiten treden, waarbij de hele stad en omringende dorpen als tentoonstellingsruimte zullen fungeren. Daarom is het museum bezig samenwerking op poten te zetten met o.a. Oerol, CBK Drenthe, Gemeente Achtkarspelen en Keunstwurk. Binnen de gemeente willen we samenwerking tot stand brengen met de bibliotheek, de MOS, de Lawei, de Meldij, Iduna en ROC de Friese Poort. Ook samenwerking met andere musea uit de regio zoals Museum Belvédère en het Fries Museum staan op stapel. Daarnaast wil Museum Dr8888 het bedrijfsleven betrekken bij haar ambities. Naast eerder genoemde Rabobank is dat met name Philips Drachten. Philips heeft aangegeven zich meer dan voorheen te willen verbinden met het museum.

Tenslotte zijn we ook in gesprek met De Vrije Academie voor kunsthistorisch onderwijs, om in het museum jaarlijks cursussen en lezingen te geven.

Maar een verdere uitbreiding en vernieuwing van tentoonstellingsruimtes in het gebouw behoort ook tot de ambities. Dat heeft niet alleen te maken met de groeiende collectie, maar ook met de plannen om het museum toegankelijker te maken en aldus voorzieningen te treffen die het museum als verblijfsruimte versterken. Zo zal een museumshop worden gerealiseerd en zijn we van plan om een horecagelegenheid te openen. Daarnaast zal de kapelzaal worden aangepast als auditorium. Een nieuwe vleugel aan de westzijde van het huidige gebouw zal een belangrijke stap zijn om de collectie goed te beheren en om grotere tentoonstellingen te kunnen brengen.

Daarnaast wil het museum een **Van Doesburg Rinsema-huis** oprichten in de Torenstraat. Naast het Museum aan de A7 heeft Museum Dr8888 de ambitie om in de zogenaamde papegaaienbuurt een museumwoning te realiseren. Zoals bekend heeft Theo van Doesburg de gemeentearchitect Cees Rienks de Boer kleuradvies gegeven bij de realisatie van 16 middenstandswoningen aan de Torenstraat, Houtlaan en Oosterstraat. Eén van deze woningen is nog in het bezit van de gemeente. Het museum zou graag willen dat deze woning, in navolging van bijvoorbeeld het Rietveld Schröderhuis te Utrecht of het Van Eesterenmuseum in Amsterdam, een functie krijgt als dependance van Museum Dr8888. Het huis zal tot in detail teruggebracht worden volgens de oorspronkelijke ontwerpen van Van Doesburg, aangevuld met kunstwerken en meubels ontworpen door Thijs Rinsema. Een Artist in Residence-programma zou een deel van het jaar hier moeten plaatsvinden.

In het kader van de toegankelijkheid zal ook de collectie beter ontsloten moeten worden. Het fotograferen zal vanaf 2011 een vlucht nemen, waarbij het streven is om medio 2013 de hele collectie gedigitaliseerd te hebben. Verder zal de website geprofessionaliseerd en uitgebreid worden. Tenslotte zal begin 2011 de nieuwe huisstijl worden gepresenteerd, waarvan de vormgeving van dit beleidsplan een voorproefje is.

De ambities van het museum op een rij :

1. Het organiseren van (inter)nationaal aantrekkelijke tentoonstellingen, soms in samenwerking met andere musea, die de onderbouwing zijn van een deels internationaal georiënteerde vaste verzameling. Deze ambitie loopt parallel met de wens van de gemeente om hoogwaardige vernieuwende culturele instellingen binnen de gemeente te ondersteunen en met de ambitie van de Provincie Fryslân om in 2018 Culturele Hoofdstad te worden.
2. Het inrichten van boeiende tentoonstellingen en de presentatie van de vaste collectie voor een breed publiek en het vergroten van de toegankelijkheid van de collectie voor specifieke doelgroepen zoals b.v. onderwijs, jongeren en senioren. Het op een pakkende manier verspreiden van kennis binnen en buiten het museum. Museum Dr8888 zal daartoe zelfstandig of in samenwerking met andere culturele instellingen toelichtende of educatieve programma's ontwikkelen.
3. Het ontwikkelen van een museumshop met kwaliteitsproducten die afgeleid zijn van de collectie van het museum.
4. Het ontwikkelen van een horecagelegenheid in het museum om de verblijfsfunctie te versterken en meer eigen inkomsten te genereren.

Actie koninginnedag 2010,
bezoekers geportretteerd als koningin

5. Het ontwikkelen van een auditorium met minimaal 80 zitplaatsen, dat tevens kan dienen als presentatieruimte met nieuwe media.

6. Het ontwikkelen van een nieuwe huisstijl die parallel loopt met de naamsverandering van het museum in **Museum Dr8888**. Ook de website zal worden aangepast aan de nieuwe huisstijl.

7. Het ontwikkelen van PR-activiteiten, zoals nieuwsbrief, marketingplan, kunstarrangementen. Doel is om het gemiddelde bezoekersaantal tussen 2010 en 2014 te verdubbelen van de huidige 9.000 naar 18.000 bezoekers per jaar.

8. Het aantrekken van een hoofdsponsor, het aanschrijven van fondsen en het initiëren van een sponsorformule voor bedrijven die zich als vriend van het museum kunnen opgeven.

9. Het restylen van het interieur van het museum, met onder andere een nieuwe balie, bewegwijzering, vloerbedekking en nieuwe presentatiemethoden.

10. Realisatie museumwoning **Van Doesburg Rinsemahuis**.

11. Realiseren van een nieuwe vleugel aan het bestaande museumgebouw. Deze vleugel maakt van het museum

een grondplan in de vorm van een carré. Zo worden de twee uiteinden van het museum met elkaar verbonden en ontstaat een omloop. In deze vleugel zal een nieuwe depotruimte opgenomen worden, als ook een werkruimte en een grote tentoonstellingzaal voor de State of the Art-tentoonstellingen.

2.5 Samenwerking

Door een intensieve samenwerking met musea uit de regio wordt het voor bewoners uit de Randstad aantrekkelijker om een bezoek te brengen aan het museum. Er zijn in dit kader al vergaande gesprekken met Han Steenbruggen, directeur van Museum Belvédère.

In 2011 zal dat uitmonden in een grote gezamenlijke tentoonstelling over de gebroeders Rinsema¹). In 2010 is de eerste aanzet gegeven tot samenwerking met de gelijktijdige tentoonstelling over Jan Loman samen met kunst ruimte Wagemans te Beetsterzwaag²). Er worden nu gesprekken gevoerd over passepartouts, zodat bezoekers met een kaartje in beide musea terecht kunnen, over een pendeldienst en gezamenlijke arrangementen.

Daarnaast zijn er intensieve gesprekken gaande met Stichting Fryslân Culturele Hoofdstad 2018 over samenwerking en financiële ondersteuning zodat het Museum in staat is om de ambities van de provincie te helpen verwezenlijken.

1. De tentoonstelling loopt van 30 oktober 2011 t/m 18 maart 2012

2. Zowel in Kunst ruimte Wagemans te Beetsterzwaag, Museum Belvédère, Galerie Vis in Harlingen en Museum Drachten Smalingerland was er in dezelfde periode werk te zien van Jan Loman.

PHILIPS

PHILISHAVE

DRYSHAVER

In een verregaande globaliserende wereld zijn vragen als “Waar kom ik vandaan?” en “Wat zijn mijn roots” actueel. In de vrije tijd-sector en in het onderwijs komen deze vragen ook aan de orde. Dr8888 wil daar met behulp van andere instellingen als de bibliotheek en Tresoar, mogelijkheden bieden tot het zoeken naar antwoorden. Met de bibliotheek, Tresoar en de gebruikersgroep Smelne's Erfskip zal het museum zich in de komende tijd bezig houden met het inrichten van een historisch informatiepunt. In de cultuurvisie van de gemeente wordt deze wens ook uitgesproken.

Met Centrum voor de Kunsten De Meldij, zal op korte termijn onderzoek gedaan worden naar de vragen vanuit het onderwijsveld en het formuleren van de gewenste antwoorden.

Met het theater De Lawei en poppodium Iduna wordt gewerkt aan een aantrekkelijke invulling van festivals en activiteiten voor bijzondere doelgroepen in het kader van de Culturele Zondagen.

In 2010 is een samenwerking tot stand gebracht met het ROC de Friese Poort. Studenten Journalistiek en Fotografie hebben samen met het museum de tentoonstelling over de Zilveren Camera georganiseerd. Zowel bij de opbouw van de tentoonstelling, het organiseren van lezingen en rondleidingen tot het ontwerp van de flyer, waren de studenten betrokken. De samenwerking met De Friese Poort zal ook in de toekomst voortgang vinden.

Museum Dr8888 zal in de nabije toekomst voor het realiseren van zijn ambities op zoek gaan naar private partijen om de exploitatie te kunnen verruimen.

Op dit moment zijn er goede zakelijke afspraken met Philips en Rabobank Drachten binnen hun doelstelling voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Het museum gaat daarbij uit van een samenwerkingsverband waarbij beide partijen goed tot hun recht komen. Zo zal de Philipszaal in het museum geactualiseerd worden en zal de naam Philips zichtbaarder worden in het museum.

2.6 Acties

- Realisering uitbreiding in ruimtelijke en organisatorische zin om in te kunnen spelen op de vraag vanuit de maatschappij en te kunnen voldoen aan de aspiraties van de overheid.
- Samenwerking zoeken met andere culturele instellingen om te komen tot een pluriform en adequaat aanbod van culturele programma's;
- Met private partners werken aan het gewenste culturele klimaat in Gemeente Smallingerland;
- Met de andere instellingen en overheden werken aan de ambitie om van Drachten cultuurstad te maken.

3

3.1 Personeel en vrijwilligers

Het museum is een relatief kleine organisatie met veel vrijwilligers. Het vaste personeel bestaat uit 6 werknemers met in totaal een bezetting van 4 fte. Daarnaast zijn zo'n 27 vrijwilligers actief voor het museum.

Door de organisatiestructuur is het noodzakelijk dat het vaste personeel flexibel is en meerdere taken tegelijk professioneel moet kunnen uitvoeren. Het huidige personeel heeft bewezen deze instelling te hebben. Maar dat betekent ook dat de druk op het personeel hoog is. Belangrijk voor de organisatie van het museum, is dat de lijnen kort worden gehouden en dat er ruimte geschapen wordt voor momenten van ontspanning en persoonlijke groei.

Hetzelfde geldt voor de vrijwilligers. Er is een kleine kern binnen het vrijwilligersbestand dat niet onderdoet voor het vaste personeel. Zij zorgen voor de baliebezetting, het registreren in Adlib en het verzorgen rondleidingen en ondersteunen van educatieve activiteiten. Om gebruik te kunnen blijven maken van zo'n kerngroep van vrijwilligers heeft het museum een aantal maatregelen genomen om deze groep te versterken door aanwas van jonge krachten. Ook om de snelle ontwikkeling van de automatisering bij te houden is deze jonge aanwas belangrijk. Het ligt ook in de planning om de vrijwilligers scholing te laten krijgen om de nieuwe diensten die het museum biedt (o.a. Museumshop, meer rondleidingen, arrangementen) beter kunnen leveren.

3.2 Professionalisering

De afgelopen 15 jaar is een professionalisering doorgevoerd waarbij het aantal mensen in loondienst is uitgebreid. Daar staat tegenover dat door de uitbreiding van voorzieningen (grotere collectie, museumshop, educatie, horeca) de behoefte aan meer personeel

alleen maar zal toenemen. Gedeeltelijk kan dit worden opgevangen door vrijwilligers, maar het is in het belang van het professionaliseren van het museum dat urenuitbreiding tot stand wordt gebracht.

De realisatie van de ambities vergt een extra inspanning, waarvoor de afdelingen Educatie, PR en Marketing en Collectiebeheer van het museum op dit moment nog niet voldoende zijn toegerust.

Daarom zal de organisatie van Museum Dr8888 een kwantitatieve professionaliseringsslag moeten maken en op korte termijn uitbreiding van goed opgeleide medewerkers moeten krijgen. Het gaat hier onder andere om een uitbreiding van 4 uur per week Educatief Medewerker en een Medewerker/Onderzoeker Beeldende Kunst voor 8 uur per week en PR en Marketing voor 4 uur per week.

3.3 Acties

- Training en scholing vrijwilligers;
- Bijscholing en persoonlijke groei vast personeel;
- Urenuitbreiding op gebied van collectie, educatie en PR.
- Budget vrijmaken voor ontspanning ter bevordering van de collectiviteit.

4.1 Collectie internationaal

Een hoogwaardige collectie is van levensbelang voor het museum. De collectie dient dan ook op niveau te blijven. Het museum heeft een kleine collectie beeldende kunst, maar van een zeer hoog niveau en van internationaal belang. Recente bruiklenen aan de Tate Modern in Londen en het Centre Pompidou in Parijs, zijn daar o.a. de bewijzen van. Het verzamelbeleid zal zich de komende jaren richten op de uitbreiding van deze kerncollectie. Daarnaast is het van belang dat er een collectieplan komt om er voor te zorgen dat het museum meer gericht gaat verzamelen en zodoende kan gaan inventariseren welke objecten niet meer tot de reguliere collectie gaan behoren. Zo is het mogelijk meer ruimte in de depots te creëren, en dus beter voor de collectie te kunnen zorgen.

Daarnaast zal de collectie dankzij het collectieplan beter ontsloten kunnen worden. Zo zal er een fotografieproject opgesteld worden zodat de collectie voor een groot publiek toegankelijk wordt.

4.2. Collectieplan

Om een goed inzicht te verkrijgen in de samenstelling en betekenis van de collectie van het museum is een collectieplan onontbeerlijk. Aspecten als de samenstelling van de collectie, de geschiedenis, het gebruik en het beheer zullen aan bod komen in het plan. Het plan is zowel bedoeld voor de medewerkers als voor bestuurders, publiek, bruikleenaanvragers, erflaters, schenkers en financiers. Het is een visitekaartje voor het museum. Ook voor opname in het Museumregister is een collectieplan van belang. Er zal een aanvang genomen worden met het collectieplan in 2011. De Gemeente Smallingerland heeft aangegeven een bijdrage te willen leveren voor de totstandkoming van het collectieplan.

4.3 Collectiebeleid

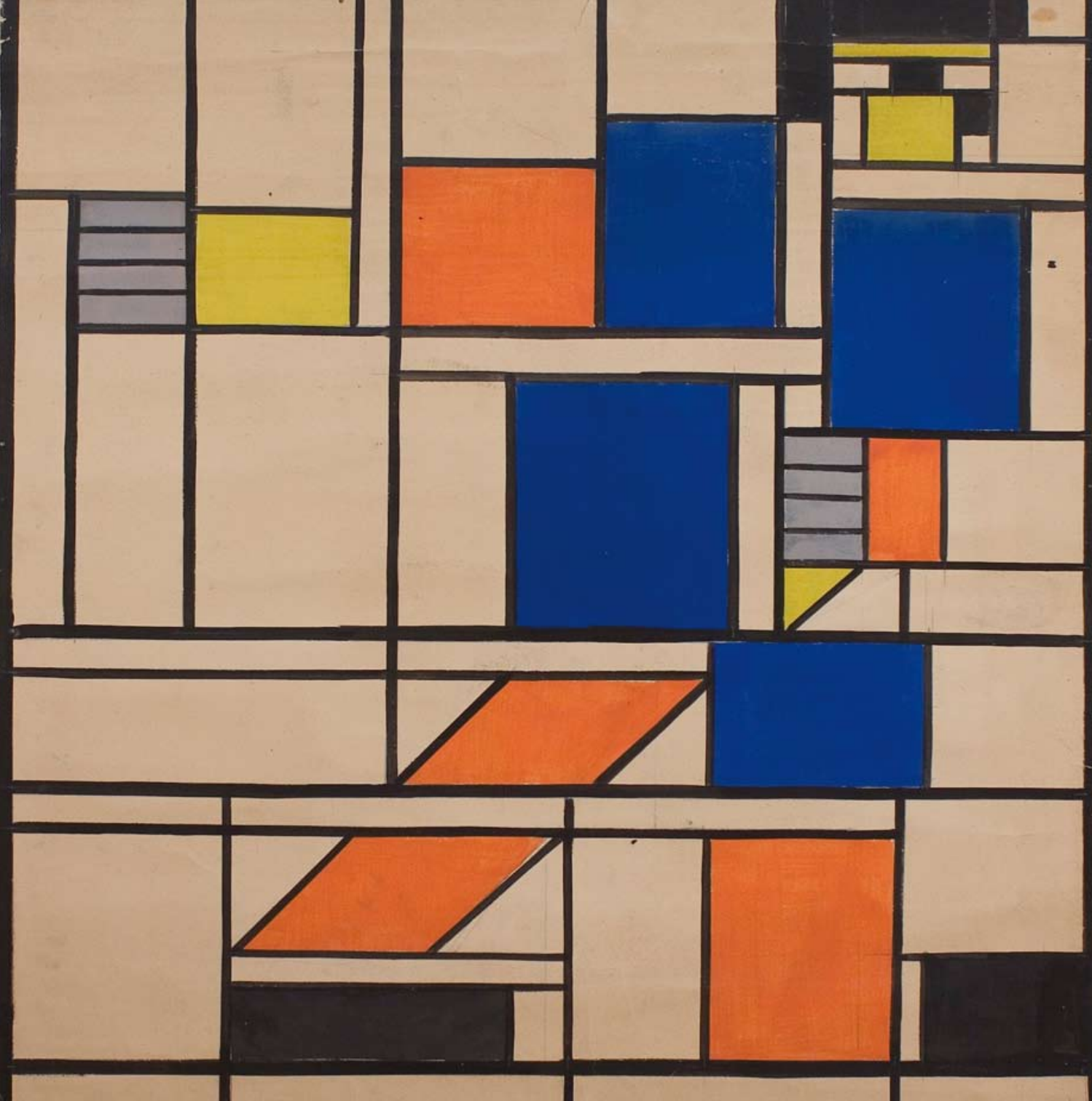
De collectie van het museum bestaat uit verschillende onderdelen, zoals een omvangrijke collectie erfgoed, die het verhaal van de cultuurgeschiedenis van de gemeente Smallingerland vertelt. Daarnaast heeft het museum een uitgebreide collectie beeldende kunst. De collectie bestaat deels uit een internationaal georiënteerde vaste verzameling en daarnaast kunst uit Noord-Nederland met een accent op Friesland en de regio Smallingerland. Een groot deel van de collectie is (nog) niet goed geregistreerd en gedigitaliseerd. Verder zal de collectie nog geherwaardeerd moeten worden.

In de toekomst zal het verzamelbeleid van het museum zich concentreren op de kerncollectie beeldende kunst. De kerncollectie beeldende kunst bestaat o.a. uit kunstwerken van Theo van Doesburg, Kurt Schwitters, Thijs Rinsema, Ids Wiersma, Pier Pander, Sjoerd Hendrik de Roos, Gerrit Benner, de kunstenaarsgroep Yn é Line en werkgemeenschap De Nachtboot.

De kerncollectie erfgoed bestaat uit o.a. de collectie Siebinga, de zilvercollectie en de Philips collectie. Het museum blijft erfgoed verzamelen, maar zal prioriteit geven aan de kerncollectie met onder andere Theo van Doesburg, Kurt Schwitters en de broers Thijs en Evert Rinsema.

4.4 Theo van Doesburg

Drachten heeft het geluk gehad in de jaren twintig van de 20e eeuw een plek te zijn waar kunstenaars die deel uitmaakten van de internationale avant-garde, korte of lange tijd verbleven. Dankzij de schoenmaker en schrijver Evert Rinsema kwam de stadsarchitect van Drachten, Cees Rienks de Boer, in 1921 in contact met beeldend kunstenaar, vormgever en architect Theo van Doesburg.

De Boer gaf Van Doesburg de opdracht om een middenstandswijk, de Rijkslandbouwwinterschool en de UL0 te helpen vormgeven. Van Doesburg was in die tijd al werkzaam in Weimar, waar hij studenten en docenten van het Bauhaus les gaf in zijn atelier. Van Doesburg, oprichter van het tijdschrift *De Stijl*, behoorde toen tot de internationale avant-garde. Samen met o.a. Piet Mondriaan, architect J.J.P. Oud en Bart van der Leek zocht hij naar een universele taal voor de beeldende kunst die ook toepasbaar was op de architectuur en vormgeving. Het *Stijl* tijdschrift was het platform voor deze groep kunstenaars. In Drachten kreeg Van Doesburg voor het eerst de mogelijkheid om zijn ideeën op grotere schaal te realiseren. De wijk met de roepnaam 'papegaaibuurt' en het gebouw van de Rijkslandbouwwinterschool zijn daar de belangrijkste nog (gedeeltelijk) intacte getuigen van. Helaas geldt dat niet voor de Christelijke UL0, waarvan de glas-in-loodramen in het verleden verwijderd en verkocht zijn.

Dr8888 heeft veel schetsontwerpen en tekeningen die Van Doesburg voor deze projecten heeft gemaakt in haar collectie. Helaas missen er nog enkele belangrijke werken. Daarnaast heeft het museum enkele glas-in-loodramen van Cees Rienks de Boer, die gebaseerd zijn op de werken van Van Doesburg. Het ligt in het streven van het museum om de collectie de aankomende jaren te completeren met bruiklenen. De werken die voor Drachten van onmisbaar belang zijn, zijn onder andere:

- De (ontbrekende) ontwerpen die van Doesburg heeft gemaakt voor de Grote Pastorale (de spitter, de maaier);
- De ontwerpen voor de glas-in-loodramen van de Christelijke UL0 Rehoboth;
- De glas-in-loodramen van de Christelijke UL0 Rehoboth;

- De (ontbrekende) kleurharmonieën die van Doesburg heeft gemaakt voor de middenstandswoningen in Drachten (6x), de kleurontwerpen wand keuken (5x), kleurontwerp exterieur Torenstraat (1x), kleurontwerp exterieur Houtlaan en Torenstraat (1x).

4.5 Evert en Thijs Rinsema en Kurt Schwitters

De broers Evert en Thijs Rinsema, beiden indertijd schoenmakers in Drachten, zijn van doorslaggevend belang geweest voor het neerstrijken van de internationale avant-garde in Drachten. Evert, die ook dichter was, introduceerde Theo van Doesburg bij de gemeentearchitect Cees Rienks de Boer. En Thijs, tevens beeldend kunstenaar, was het die een hechte vriendschap aanknoopte met de internationaal vermaarde dadaïst Kurt Schwitters. Schwitters bezocht Thijs Rinsema regelmatig en de collectie van het museum heeft ook werken die deze twee kunstenaars gezamenlijk hebben gemaakt.

Het museum heeft een omvangrijke collectie van het werk van Thijs Rinsema, maar zou graag meer werk van hem verkrijgen uit zijn constructivistische periode. Daarnaast wil het museum meer onderzoek doen naar het kunsthistorisch belang van de Rinsema's t.a.v. de toenmalige toonaangevende kunststromingen. In samenwerking met Thijs Rinsema jr. en Pieter Jonkers zal een lijvig boekwerk verschijnen over Evert en Thijs Rinsema. In dit werk zal ook het kunsthistorisch onderzoek een plaats krijgen.

4.6. Andere werken uit de kerncollectie

Naast bovengenoemde kunstenaars wil het museum ook andere collecties aanpakken. Zo streven we ernaar om kunststromingen als Yn é Line, de Nachtboot en het

Hinricus Ludinga, Twee mosterdpotten

werk van Ids Wiersma, Sierd Geertsma en Jan Planting meer aandacht te geven door ook van deze stromingen en kunstenaars grote tentoonstellingen samen te stellen. Maar ook door onderzoek en aankopen hoopt het museum deze deelcollecties uit te breiden en fundament te geven.

4.7 Erfgoedcollecties

Wat betreft de erfgoedcollecties is er nog veel werk te verzetten. Door de vele schenkingen is er een enorme achterstand ontstaan. Ik noem enkele werkzaamheden:

- Collectie Zilver: onderzoek naar meestertekens, fotografie, herkomst en datering;
- Collectie Fotografie: categoriseren, opnemen in Adlib, scannen, herkomst, auteur;
- Collectie Brieven en andere documenten: inschrijven, categoriseren, opnemen in Adlib;
- Industrieel erfgoed: 2012 zal met name het jaar zijn waarin in deze collecties aan bod zullen komen.

4.8 Vrienden van het Museum en andere bruikleengevers

Het Museum Dr8888 heeft dankzij de Stichting Vrienden van het Museum Smallingerland de afgelopen jaren een mooie collectie kunnen opbouwen. De Vrienden stellen het museum in staat om de collectie actueel te houden. Zonder de vrienden was dit niet gelukt. Ook andere bruikleengevers, zoals de Stichting Sierd Geertsma en de regelmatige giften van particulieren zorgen er voor dat we de deelcollecties kunnen aanvullen. Dankzij het collectieplan zal het museum in de toekomst ook landelijke fondsen kunnen aanspreken voor uitbreiding, restauratie en beheer van de collectie.

4.9 Acties

- Ontwikkelen van een collectieplan en opname museumregister;
- Registratie, herwaardering en fotograferen en verder digitaliseren van de collecties;
- Collectievorming en beheer vanuit de kerncollectie;
- Ontwikkelen van onderzoek naar de collectie.

THIJS | EVERT RINSEMA JAAAR 2011

5

5.1 Grote tentoonstellingen

Het Museum wil (inter)nationaal aantrekkelijke tentoonstellingen organiseren. Deze ambitie loopt parallel met de wens van de Gemeente om hoogwaardige vernieuwende culturele instellingen binnen de gemeente te ondersteunen en met de ambitie van de Provincie om in 2018 Culturele Hoofdstad te worden.

Het museum heeft dankzij de internationale kerncollectie de mogelijkheid om ondanks het beperkte budget toch (inter)nationale tentoonstellingen te organiseren. Door het uitlenen van kunstwerken uit de collectie heeft het museum het recht om ook weer ten behoeve van de eigen tentoonstellingen bruiklenen te verkrijgen bij grote musea, zoals bijvoorbeeld in het noorden Het Groninger Museum, Het Fries Museum en Museum Belvédère. In Nederland Het Boymans van Beuningen, het Stedelijk Museum Amsterdam en Museum de Lakenhal Leiden. Internationaal Tate Modern Londen en Centre Pompidou Parijs. In oktober 2011 gaan we van start met onze eerste zogenaamde 'blockbuster', de overzichtstentoonstelling van Evert en Thijs Rinsema. Het hele jaar 2011 is door de Gemeente in samenwerking met het Museum tot Rinsemajaar uitgeroepen. Gedurende het hele jaar zullen er activiteiten, educatieve programma's en samenwerking met culturele partners tot stand worden gebracht, uitmondend in de grote tentoonstelling. Het ligt in de planning dat deze grote tentoonstellingen minimaal een keer in de twee jaar zullen plaatsvinden in het museum.

5.2 Erfgoed, design en Nieuwe Media

Het Museum wil daarnaast boeiende kleinere tentoonstellingen organiseren door middel van de presentatie van de vaste collectie voor een breed publiek en het vergroten van de toegankelijkheid van de collectie voor

specifieke doelgroepen, b.v. onderwijs, jongeren en senioren.

Zo zal bijvoorbeeld de Collectie Erfgoed vaker gebruikt worden met een referentie naar het heden. Titels als *Van trechterbeker tot wegwerpbeker* of *Van schrapen tot scheren* geven een indruk van de soort tentoonstellingen die op stapel staan. Door de actualiteit te betrekken bij de tentoonstelling gaat het verleden meer leven. De combinatie van een schraapsteen uit de Nieuwe Steentijd met de meest recente Philishave betreft jong en oud bij de cultuurgeschiedenis. Design zal daarom ook een belangrijkere rol gaan spelen in de tentoonstellingen waarbij erfgoed betrokken is. Maar ook zal net als in 2010 bij de tentoonstellingen over *fotograaf Roelof Lammers en Friesland Fotografie Nu* de relatie verleden-heden gelegd worden. De Nieuwe Media zullen meer dan in het verleden een plaats krijgen in het Museum. Daarnaast zullen er net als in het verleden tentoonstellingen georganiseerd worden van kunstenaars die op de een of andere manier een relatie hebben met de collectie van het museum of uit het noorden komen.

5.3 Educatie en participatie

Het op een pakkende manier verspreiden van kennis binnen en buiten het museum is een opdracht die het Museum zichzelf stelt. Museum Dr8888 zal daartoe zelfstandig of in samenwerking met andere culturele instellingen toelichtende of educatieve programma's ontwikkelen.

Bij elke tentoonstelling die er georganiseerd wordt, zal een bijbehorend educatief programma ontwikkeld worden. Afhankelijk van de honorering van fondsen zullen dat uitgebreide of bescheiden programma's worden. Samenwerking met andere culturele of educatieve instellingen zal geregeld voorkomen (b.v. De Meldij,

bibliotheek, ROC, etc.). Het bouwen van een auditorium met minimaal 80 zitplaatsen, is een van de middelen om educatie en informatie op een constante basis te introduceren binnen de muren van het museum. Regelmatig zullen er lezingen gegeven en debatten georganiseerd worden, maar ook cursussen gegeven worden (b.v. in samenwerking met De Vrije Academie voor Kunsthistorisch Onderwijs). Ook wil het museum de klas in door meer bezoeken aan scholen en tentoonstellingen te organiseren die ook voor deze doelgroepen aantrekkelijk zijn.

5.4 Van Doesburg Rinsemahuis en het Museum aan de A7

Met het realiseren van een Van Doesburg Rinsemahuis zal het museum beter in staat zijn de ontwerpen van Theo Van Doesburg te verbinden met de Papegaaienburg. De bevolking van Drachten, maar ook de rest van Nederland en zelfs bezoekers van buiten de grenzen zullen ontwerp en realisering op één plek kunnen aanschouwen. Daarnaast zullen door middel van een Artist in Residence-programma jonge architecten, ontwerpers, dichters, componisten, theatermakers, etc., de kans krijgen om zich te laten inspireren door het gedachtegoed van De Stijl en Dada. Deze talenten zullen hun werk vervolgens kunnen presenteren in Museum Dr8888 of misschien wel in het theater of poppodium van Drachten.

De tentoonstellingen in Het Museum aan de A7 zullen steeds meer ruimte bieden aan talent uit het Noorden. In de serie *De Belofte* zullen net afgestudeerden aan de Academie de mogelijkheid krijgen hun werk te exposeren. Daarnaast krijgen ook kunstenaars die niet direct deel uitmaken van het professionele circuit een kans hun werk te tonen (b.v. de tentoonstelling *Talent van Talant* in 2011).

*Opening tentoonstelling Bi Rongrong
in Museum aan de A7, 2010*

5.5 Museum in de openbare ruimte

Om de zichtbaarheid van het museum te vergroten, maar ook uit een behoefte om de regio te bedienen zal het museum zich meer dan voorheen in de openbare ruimte begeven. Door de samenwerking met Oerol is daar een begin mee gemaakt. Tentoonstellingen in Drachten, maar ook in dorpen in de omgeving zullen vaker voorkomen. Zo zijn er ook al plannen om met de buurgemeente Achtkarspelen en museum de Kruidhof een tentoonstelling op meerdere locaties te organiseren. Het Museum zal zich ook als adviseur voor kunst in de openbare ruimte van Smallingerland manifesteren. Voor Het museumplein zelf heeft het Museum prachtige plannen. In deze plannen zal het plein meer dan voorheen zich als museumplein manifesteren. Het zal als visitekaartje fungeren en als extra tentoonstellingsruimte van het Museum. Zo zou er door middel van een sokkelplan elk half jaar ander werk op het plein te zien kunnen zijn en zou de inrichting van meubilair en bestrating een Facelift krijgen. De organisatie en participatie van Culturele Zondagen zal ook het Museum in de toekomst een substantiële bijdrage aan leveren.

Theo van Doesburg, kleurharmonie voor de keuken

Theo van Doesburg, kleuroplossing voor het exterieur

5.6 Acties

- Organiseren van grote internationale tentoonstellingen, maar ook tentoonstellingen op maat, waarbij de eigen collectie steeds het uitgangspunt vormt. Aansterken van de internationale contacten
- Samenwerking tot stand brengen met ander musea, maar ook met andere culturele instellingen en gemeentes in de regio en het onderwijsveld
- Haalbaarheidsonderzoek naar een Van Doesburg-Rinsemahuis
- Aanpassen entree naar het museum en voor de uitbreiding van het museum een alomvattend plan van aanpak opstellen.

Theo en Nelly van Doesburg en Harry Scheibe in Van Doesburgs atelier in Weimar waar toen het Bauhaus was, februari 1922. Rechts het definitieve ontwerp van het linkerraam van de Grote Pastorale.

Interieur Torenstraat 13 eigenaar Peter Westerhof.

6

6.1 Huisvesting

Museum Dr8888 is gehuisvest in een mooi en representatief gebouw. Al tijdens de verhuizing hier naartoe in 1994 was duidelijk dat deze te klein zou zijn voor de taken van het museum. Tot nu toe is 'de maximale variant' (uitbreiding) hiervoor op deze plek niet gerealiseerd. Op dit moment zijn de depots niet alleen te klein, maar ook ongeschikt omdat niet alle ruimtes voldoen aan de ideale museale klimatologische omstandigheden. Om tentoonstellingen te brengen die de actuele stand van zaken weergeeft in de beeldende kunst is het van groot belang dat het museum in haar interieur, huisstijl en voorzieningen die actualiteit reflecteert. Zo zal eerder genoemde nieuwe vleugel aan de westzijde een belangrijke stap zijn in die richting. Maar ook een nieuwe telefooncentrale, nieuwe bewegwijzering, belichting en facelift van het interieur zijn hard nodig.

Gewenst is een uitbreiding van een technisch goed geklimatiseerde en van goede verlichting voorziene tentoonstellingsruimte van 800 vierkante meter. De huidige voormalige kapel is ongeschikt voor tentoonstellingen met belangrijke bruiklenen. Een goed geklimatiseerde depotruimte van 400 vierkante meter zal de slechte depots in bestaande zolders en kelder moeten vervangen. Daarnaast is een auditorium voor ongeveer 80 mensen gewenst. Een programma van eisen onderbouwt de noodzaak.

6.2 Meer eigen inkomsten

Het museum is voor het grootste deel afhankelijk van overheidsgelden. Maar 10% van de huidige inkomsten komen niet van de Gemeente Smallerland. Het museum wil in de toekomst dat percentage jaarlijks met minimaal 5% verhogen met als resultaat dat we in 2015 voor minimaal 20% van onze begroting niet afhankelijk

zijn van een subsidiegever. Dit betekent dat het museum meer projectmatig gaat werken.

6.3 Acties

- Door opzet van marketingplan en PR activiteiten bezoekersaantal verhogen, bijvoorbeeld attractieve nieuwe huisstijl, professionalisering website, gerichte advertenties, pers previews etc.
- Opzetten van Museumshop waar producten te koop zijn die afgeleid zijn van de collectie.
- Starten van een horecagelegenheid die zowel bezoekersaantallen zal doen toenemen als verhoging inkomsten
- Opzetten van arrangementen, bijv. lezing in combinatie met High Tea en vervoer per museumbus. Maar ook aanbiedingen opzetten met externe partners bijv. Van der Valk Hotel.
- Samenwerkingen opzetten met bedrijven waarbij museum faciliteiten aanbiedt in ruil voor sponsoring. Reeds opgezet met Rabobank Drachten, uitbreiden met Philips.
- Ondernemingen in Friesland met focus op Smallerland benaderen voor sponsoring door vriend te worden van het Museum.
- Aanschrijven van fondsen ter ondersteuning van tentoonstellingen, onderzoek en educatieve activiteiten
- Samenwerking met de Provincie in realiseren van Fryslân Culturele Hoofdstad 2018
- Opzetten van een derde geldstroom naast de gemeente voor de realisatie van het Van Doesburg-Rinsemahuis, aanpassing huisvesting als ook de realisatie van de nieuwe vleugel

*Bezoek Singelland aan tentoonstelling
Zilveren Camera in 2010*

Tentoonstelling Rink van der Velde in 2010

Boven: uitnodigingskaart Roelof Lammers en Friesland fotografie nu, in 2010

Onder: uitnodigingskaart Bi Rongrong en rechtsonder Bi Rongrong in Museum aan de A7, 2010

Ambities

- Realisering uitbreiding in ruimtelijke en organisatorische zin om in te kunnen spelen op de vraag vanuit de maatschappij en te kunnen voldoen aan de aspiraties van de overheid.
- Samenwerking zoeken met andere culturele instellingen om te komen tot een pluriform en adequaat aanbod van culturele programma's;
- Met private partners werken aan het gewenste culturele klimaat in Gemeente Smallerland;
- Met de andere instellingen en overheden werken aan de ambitie om van Drachten cultuurstad te maken.

Personeel

- Training en scholing vrijwilligers;
- Bijscholing en persoonlijke groei vast personeel;
- Ureuitbreiding op gebied van collectie, educatie en PR.
- Budget vrijmaken voor ontspanning ter bevordering van de collectiviteit.

Collectie

- Ontwikkelen van een collectieplan;
- Registratie, herwaardering en fotograferen en verder digitaliseren van de collecties;
- Collectievorming en beheer vanuit de kerncollectie;
- Ontwikkelen van onderzoek naar de collectie.

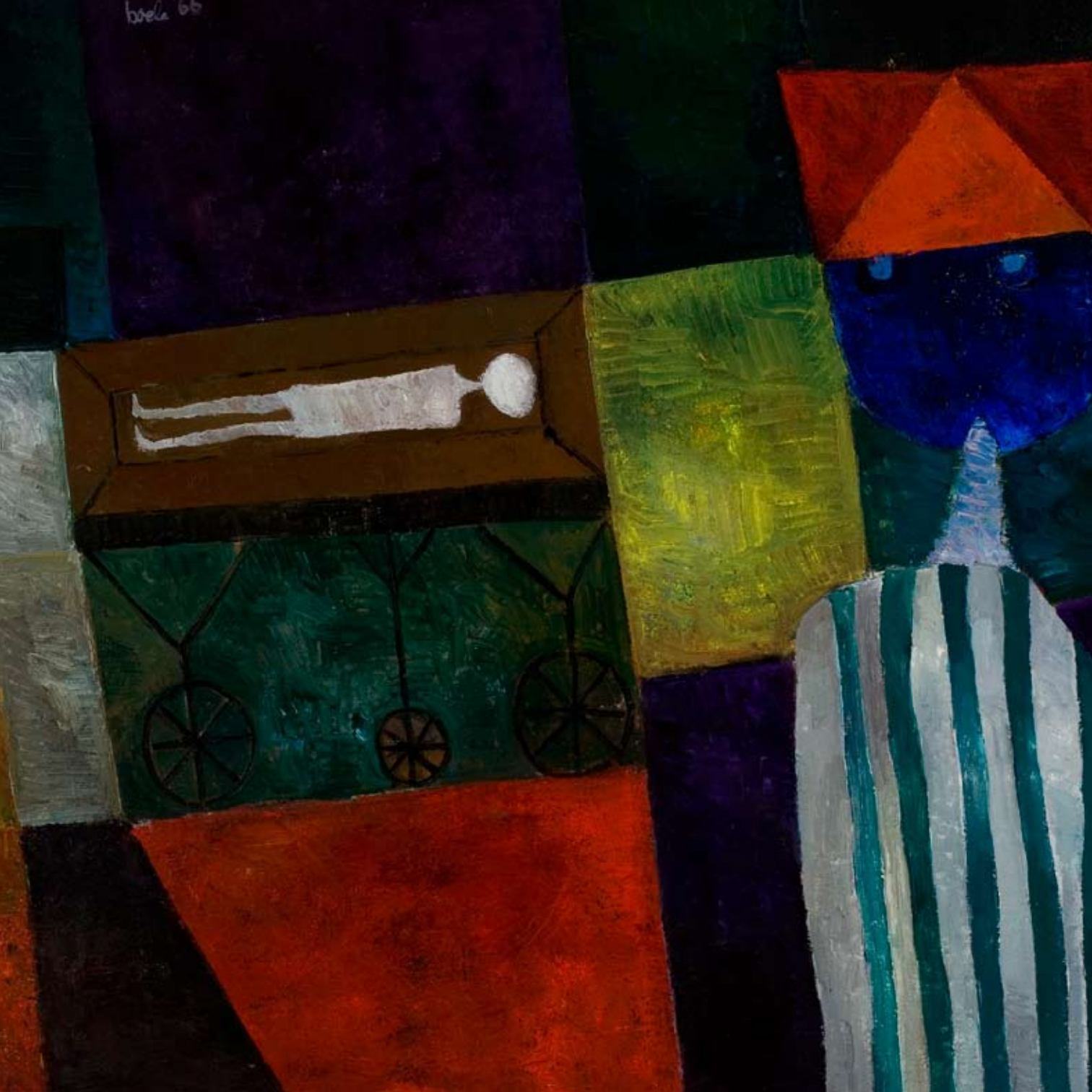
Tentoonstellingen

- Organiseren van grote internationale tentoonstellingen, maar ook tentoonstellingen op maat, waarbij de eigen collectie steeds het uitgangspunt vormt. Aansterken van de internationale contacten
- Samenwerking tot stand brengen met ander musea, maar ook met andere culturele instellingen en gemeentes in de regio en het onderwijsveld

- Haalbaarheidsonderzoek naar een Van Doesburg-Rinsemahuis
- Aanpassen entree naar het museum en voor de uitbreiding van het museum een alomvattend plan van aanpak opstellen

Bedrijfsvoering

- Door opzet van marketingplan en PR activiteiten bezoekersaantal verhogen, bijvoorbeeld attractieve nieuwe huisstijl, professionalisering website, gerichte advertenties, pers previews etc.
- Opzetten van Museumshop waar producten te koop zijn die afgeleid zijn van de collectie.
- Starten van een horecagelegenheid die zowel bezoekersaantallen zal doen toenemen als verhoging inkomsten
- Opzetten van arrangementen, bijv. lezing in combinatie met High Tea en vervoer per museumbus. Maar ook aanbiedingen opzetten met externe partners bijv. Van der Valk Hotel.
- Samenwerkingen opzetten met bedrijven waarbij museum faciliteiten aanbiedt in ruil voor sponsoring. Reeds opgezet met Rabobank Drachten, uitbreiden met Philips.
- Ondernemingen in Friesland met focus op Smallerland benaderen voor sponsoring door vriend te worden van het Museum.
- Aanschrijven van fondsen ter ondersteuning van tentoonstellingen, onderzoek en educatieve activiteiten
- Samenwerking met de Provincie in realiseren van Fryslân Culturele Hoofdstad 2018
- Opzetten van een derde geldstroom naast de gemeente voor de realisatie van het Van Doesburg-Rinsemahuis, aanpassing huisvesting als ook de realisatie van de nieuwe vleugel

Links: Boele Bregman, Brancard

Boven: Ids Wiersma, Boterbloemen, portretje van Ids jr.

35

colofon

uitgave: Museum Dr8888, januari 2011

tekst: Paulo Martina

vormgeving: studio marcato Meppel

Hilbert Heitmeijer BNO

druk: Telenga BV Franeker

Wij w88888888

Wij w88888888

W88888888

Wij tr88888888

Wij tr88888888

Te blijven w88888888!!!

Stelt men ons opnieuw teleur

Dan hebben wij nog een 8erdeur

Wij w88888888

W88888888

tot?

**MUSEUM
Dr8888**

Museumplein 2

9203 DD Drachten

[t] +31 (0) 512 51 56 47

[f] +31 (0) 512 54 14 45

[e] info@museumdrachten.nl

www.museumdrachten.nl